

dende ophavsretslovs § 14, stk. 2. Med den foreslåede inkorporering af fotografibeskyttelsen i ophavsretsloven, jf. lovforslagets § 1, omfattes fotografiske værker af udtrykket kunstværker. Forslaget til § 23, stk. 1, gælder således også for gengivelse af fotografiske værker i kritiske eller videnskabelige fremstillinger. Bestemmelsen omfatter også gengivelse af enkeltbilleder fra film mv., jf. bemærkningerne til lovforslagets § 22.

Til stk. 2

Efter den gældende lovs § 15 kan offentliggjorte kunstværker afbildes i aviser og tidsskrifter ved omtale af dagsbegivenheder. Efter bestemmelsens 2. pkt. gælder dette dog ikke værker, der er frembragt med henblik på gengivelse i aviser og tidsskrifter.

Forslaget til stk. 2 medfører, at de almindelige citatbetingelser, der indgår i lovforslagets §§ 22 og 23, stk. 1, ligeledes knyttes til bestemmelsen i stk. 2 om gengivelse af kunstværker ved omtale af dagsbegivenheder i aviser mv., dvs. at gengivelsen skal ske »i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet«. Herudover er bestemmelsen kun ændret redaktionelt. Således foreslås udtrykket »gengives« anvendt i stedet for »afbilledes« i den gældende lovs § 15.

Forslaget, der bygger på en indstilling fra Ophavsretsudvalget i betænkning nr. 1197/1990, har været drøftet med de andre nordiske lande, hvor der har været enighed om en sådan indskrænkning i bestemmelsens anvendelsesområde.

Med kravet om at gengivelse af kunstværker i aviser og tidsskrifter efter stk. 2 kun kan ske i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet, forudsættes det, at gengivelse af kunstværker alene må ske i det omfang, som er nødvendigt til at belyse dagsbegivenheden. Dette indebærer, at der skal være en sammenhæng mellem det pågældende værk eller dettes ophavsmand og den dagsbegivenhed, der er genstand for omtale, samt at gengivelsen skal være begrænset til det antal kunstværker, som er nødvendigt til belysning af dagsbegivenheden.

Med den foreslåede inkorporering af fotografibeskyttelsen i ophavsretsloven omfattes fotografiske værker af udtrykket kunstværker og dermed af forslaget til § 23, stk. 2. Dette indebærer bl.a., at adgangen til at gengive fotografier med hjemmel i § 23, stk. 2, 1. pkt., efter stk. 2, 2. pkt., ikke gælder for pressefotografier og andre fotografier, der er frembragt med henblik på gengivelse i aviser eller tidsskrifter.

Den gældende fotografilov indeholder i § 7, stk. 3, en bestemmelse, der i det væsentlige svarer til den

gældende ophavsretslovs § 15, 1. pkt. Efter fotografiloven har fotografen dog i alle tilfælde krav på vederlag ved gengivelse af offentliggjorte fotografiske billeder i dagblade i forbindelse med redegørelser for begivenheder af almindelig interesse.

Et mindretal i Ophavsretsudvalget har i betænkning nr. 1063/1986 foreslået at videreføre denne særlige tvangslicens for fotografier.

Udvalgets flertal har foreslået at ophæve bestemmelsen og lade den hidtidige bestemmelse i ophavsretslovens § 15 (lovforslagets § 23, stk. 2) have virkning også for fotografier. Udvalgsflertallet anfører bl.a., at hovedparten af de fotografier, der anvendes i dagspressen, hidrører fra fastansatte fotografer eller tilknyttede freelancere samt fra fotobureauer, der efter aftale leverer såvel inden- som udenlandske fotografier til pressen. I disse tilfælde er der direkte kontakt mellem avisen og rettighedshaveren, hvorfor det i almindelighed vil være praktisk muligt at indhente samtykke til fotografiers benyttelse i dagspressen. Det er således efter flertallets opfattelse kun i et mindre antal tilfælde, at den gældende tvangslicensbestemmelse i fotografilovens § 7, stk. 3, har reel betydning. Flertallet peger tillige på, at rettighedshaverne på grund af tvangslicensen er udelukkede fra at kunne kræve forhøjet vederlag for særligt attraktive fotografier.

Udvalgsflertallets holdning har fået støtte hos Dansk Journalistforbund og Danske Billedautorer, medens Danske Dagblades Forening vender sig mod indskrænkningen af den gældende ophavsretslovs § 15 og ophævelsen af tvangslicensbestemmelsen i fotografilovens § 7, stk. 3. Der henvises til, at de tidsmæssige vilkår for produktion af dagblade bevirker, at det ofte ikke er praktisk muligt at indhente forudgående samtykke.

Kulturministeriet kan tilslutte sig de af flertallet i Ophavsretsudvalget fremførte synspunkter.

Forslaget til stk. 2 indebærer et videre anvendelsesområde end fotografilovens § 7, stk. 3, derved at det ikke kun er dagblade, men generelt aviser og tidsskrifter, som omfattes af bestemmelsen i § 23, stk. 2.

Pressefotografier er ikke omfattet af forslaget til § 23, stk. 2, jf. bestemmelsens 2. pkt., hvorefter stk. 2, 1. pkt. ikke finder anvendelse på værker, der er frembragt med henblik på aviser eller tidsskrifter. Dette vil efter Kulturministeriets opfattelse næppe volde praktiske vanskeligheder, da rettighedshaverne til denne type fotografier normalt er andre aviser eller tidsskrifter, fotobureauer eller freelancere, som det er muligt at komme i kontakt med med henblik på en aftale om udnyttelse af fotografiet.

Fotografier er desuden omfattet af lovforslagets § 23, stk. 3, om gengivelser af underordnet betyd-